

УПАТСТВО ЗА ЕЛЕКТРОНСКА ПОДГОТОВКА

вовед

Со правилната подготовка на материјалите за печатење, во најголем дел се елиминираат грешките што би можеле да настанат при печатењето.

Само што завршивте со Вашата нова работа и сакате тоа да Ви го отпечатиме.

За да отпечатениот производ изгледа онака како што сте го замислиле, подготовката треба да ни ја испратите во PDF формат (Portable Document Format). Овој формат е "прилично затворен" т.е. не овозможува додатна измена на содржината и не бара инсталација на фонтови, ниту линкови до Вашите слики и останати апликации кои сте ги користеле при изработката.

Значи, доколку ни доставите правилно изработен PDF фајл, можеме во најкраток рок да почнеме со печатењето.

PDF фајловите се индустриски стандард и можат да бидат направени од скоро секоја апликација за подготовка за печат. Најкомплетен PDF фајл се прави со т.н. "принтање" во PDF (print). За овој начин на правење PDF, на вашиот компјутер морате да имате инсталирано Adobe Acrobat пакет. Тој обично оди со инсталацијата на другите Adobe апликации.

Вашата подготовка исто така можете и да ја снимите како PDF (Save As, Export, Publish To, и слично), но притоа морате внимателно да ги изберете поставките и детално да го преконтролирате добиениот PDF (бои - CMYK или Pantone, димензии - со спуштање на курсорот во долниот лев агол, линкови, фонтови користени при изработката и сл.).

За да се обезбеди посакуваниот квалитет и изглед на печатените производи и да се исклучи можноста од настанување грешки, Ве замолуваме, внимателно да се придржувате кон наведените упатства.

Се разбира дека пред правењето на PDF-от морате да го средите вашиот документ во програмот во којшто работите (Illustrator, InDesign, Photoshop, Corel Draw, Quark и др.).

Фајлот секогаш треба да се прави на точна димензија, со додаден простор за обрежување (Bleed), без никакви додатни ознаки (цајкови, пасери, клин и др.).

За да се елиминира можноста од губење на некои елементи од подготовката, при понатамошната електронска обработка од наша страна, најдобро е сите елементи да бидат слепени на самиот фајл без користење транспаренции меѓу самите елементи. Поради тие причини задолжително е подготовките да ни бидат доставени во **PDF верзија 1.3 (**компатибилна верзија со **Acrobat 4**).

Монтажата на табаците ќе биде направена во нашата печатница.

Word, Exel, Power Point, Word Pad и сл. НЕ СЕ ПРОГРАМИ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПЕЧА-ТЕЊЕ. Во нив само можете да ни доставувате податоци и инструкции за подготовката што се работи кај нас.

Ако имате било какви прашања, контактирајте нѐ.

БОИ

Сликите во компјутерот се зачувуваат и прикажуваат со комбинација на три основни бои - **RGB** модел (**R**ed - црвена, **G**reen - зелена, **B**lue - сина). За разлика од приказот на екранот, во печатарството се користат четири основни бои за приказ на слика - **CMYK** (**C**yan - светло сина, **M**agenta - црвено/розе, **Y**ellow - жолта и blac**K** - црна).

Крајната подготовка за печатење **мора да биде во СМҮК**, со можност да има и посебни SPOT бои (Pantone), доколку има потреба од нив.

Конверзијата на сликите од RGB во CMYK е најдобро да се направи пред почетокот на подготовката. Наша препорака е за тоа да го користите Photoshop, каде е наједноставно да се подеси профилот на бојата, резолуцијата и големината на сликата.

Количина на боја на табакот

Пожелно е да Количината на бојата не преминува 340%, ни во сликите ни во текстот. Најдобро би било вкупната покриеност од сите 4 бои да не преминува 300%, во спротивно се можни непожелни ефекти при печатењето.

Црна боја

Кога имате големи површини со црна боја, тогаш таа црна боја не смее да биде зададена само како К=100, бидејќи на тој начин таа ќе испадне бледа. За да добиете заситена црна боја треба да ставите C=30, M=25, Y=25, K=100. Овој нанос се користи исклучиво за големи црни површини, никако за текст или ситни објекти.

ПРИПРЕМА НА ФАЈЛОТ

Формат

Неопходно е уште на самиот почеток да се одреди точниот формат на подготовката.

За публикациите со повеќе страни (книги, списанија, брошури, ценовници и сл.) не треба да се користи полниот формат поради самиот процес на печатење (се поставуваат клинови и маркици и др. што го следат квалитетот на печатот, потребен простор за вклопување на страните во табаци).

Немојте да користите формати што ви ги понудува апликацијата, туку одредете ги вие согласно претходната препорака, или најдобро во консултација со нас.

Слики

Доколку подготовката за печат не е целосно во векторски облик, резолуцијата на употребените слики и останатите елементи од подготовката **пожелно е да не е помала од 300 dpi**.

Сликите што се користат во подготовката, задолжително да бидат претворени во СМҮК колорен модел (опишан во делот БОИ), уште пред да ги внесете во документот.

Освен претворањето во СМҮК, сликите по потреба се обработуваат (треба да се исконтролира контрастот, светлината, колоритот и т.н.), за да печатените материјали бидат јасни и со висок квалитет.

Overprint

Објектот или сликата од подготовката за печат на којшто има зададен **overprint** ќе се испечати врз подлогата, односно врз позадината и изгледот на печатениот производ нема да соодвестува со визуелниот приказ во електронската подготовка.

Доколку е зададен *overprint* на објект со бела боја или некоја светла нијанса, истиот објект ќе се утопи во позадината и нема да излезе во печат или нема да се познава.

Overprint се користи исклучиво за елементи во црна боја со К=100% (за текстови, разни линии, табели, ситни елементи, итн.) или во некој специфични случаи како ефект што ќе се добие од мешање на повеќе бои.

Текст

Кога во подготовката за печатење се користат текстови, пожелно е истите да бидат претворени во криви, за да не дојде до некои изобличувања или губење на карактери.

Но доколку не сте во можност целиот тест да го претворите во криви, потребно е сите користени фонтови да бидат залепени, односно ембедирани (embedded) во самата подготовка што ни ја праќате.

Доколку се потребни некои дополнителни измени во подготовката што треба да бидат спроведени од наша страна, потребно е да ни доставите отворен фајл со сите фонтови што се користат при изработката на истиот.

Ако текстот е во црна боја, истиот треба да биде во состав C=0, M=0, Y=0, K=100, односно само црна боја. Користењето на текст составен од сите бои, доведува до пресликување, и размрчкување на текстот. Ова правило се однесува и на бел, т.н. "бушен" текст во обоена подлога составена од сите 4 компоненти.

Кај текстот во црна боја, спомнавме и претходно, потребно е да се стави overprint.

За текстовите се препорачува да не се внесуваат во програми за растерска графика (пр. Photoshop), бидејќи доаѓа до растеризирање на самиот текст, па дури и кога подготовката

е во висока резолуција буквите ќе имаат растеризиран приказ со крзави ивици. Но доколку сепак сте одлучиле да одите со внесување на текст во такви програми, тогаш подигнете ја резолуцијата на 300 dpi и на крајот е потребно да ги слепете сите слоеви (Layers) заедно со текстот како една целина.

Пример за:

Векторски текст

Растеризиран текст

Простор за обрежување (BLEED)

Кога станува збор за подготовки кои имаат печат до самиот обрез, задолжително е да се зададе од 3 до 5 mm дополнителен простор од секоја страна што се обрежува (bleed), и тој простор не треба да е празен и бел, туку исполнет со позадината, сликите, објектите и сл. што се обрежуваат. На пр.: за леток со крајни димензии 210 mm x 297 mm, треба да се обезбеди подготовка со димензии 216 mm x 303 mm. Дополнителните 3-5 mm што се додаваат, ќе си отпаднат при обрезот и во таков случај на крајниот производ нема да има ниту еден лошо обрежан примерок на кој ќе се појавува белинка на местото кадешто е замислено печатот да оди докрај.

За кориците обично се оставаат 5 mm простор за обрез. Доколку се работи за некои поспецифични доработки на производите, понекогаш е потребно да се со остави и мн. повеќе простор, на пр. 17 mm за корица со тврд повез. За вакви доработки најдобро е пред изработка да се консултирате со нас.

Треба да се настојува доколку сте во можност, текстовите и елементите кои треба да бидат видливи на производот, да ги одалечите барем 3-5 mm од линијата каде се сечат, односно спојуваат страниците на производот.

Доколку производот се доработува со топло лепење, текстовите од страната на спојувањето (лепењето) потребно е да бидат одалечени 8-10 mm, со цел да бидат видливи.

Неправилен bleed во кој не се вклучени позадините и елеменитете кои се сечат

Правилно обезбедени 3-5 mm за обрез (bleed), во кој спаѓаат позадините и елементите кои се сечат

Крижевски бр.52; 2300 Кочани • К.Ј.Питу 24-1/5;1000 Скопје +389 (0)33 271 444 • +389 (0) 2 2461 820 evropamk@t-home.mk • evropask@t-home.mk

5

НАЈЧЕСТИ ГРЕШКИ ВО ПОДГОТОВКИТЕ ЗА ПЕЧАТЕЊЕ

Ова се најчести грешки и пропусти што се прават при креирање на подготовката за печатење:

- Подготовка без обрез (без BLEED). Можни се три варијанти: воопшто не е планиран bleed; - планиран bleed, но при експортирањето не е зададен и - неправилно зададен bleed. Решение 1: Да се препрати подготовката во која ќе се вклучи bleed-от или Решение 2: Да се отпечати онака како што е пратено, но при обрезот да се влезе во самиот формат (но само доколку дозволува подготовката, дали има премногу блиски објекти до обрезот и сл.), а со тоа ќе се добие и помал формат од оној што е планиран.
- Непотребно користење на Spot бои. Задолжително нагласете кога сакате да користите спот боја од спектарот на PANTONE за печатење, во спротивно сите спот бои треба да бидат претворени во CMYK.
- **Текст или Баркод во сите четири бои**. Црниот текст треба да е составен само од K=100 со overprint. Баркодот исто така заради читливоста пожелно е да биде само од црна K=100.
- **Големи површини само од црна боја.** Рековме дека овие површини може да изгледаат бледи и нерамномерно обоени, затоа кај ваквите површини се користи збогатена црна C=30, M=25, Y=25, K=100.
- Документот не е проверен пред праќањето. Пред праќањето на подготовката задолжително проверете го форматот, дали е оставен правилен bleed, дали PDF е направен по стандардите, дали верзијата е PDF 1.3, дали имате неембедирани фонтови, дали има заостанато елементи во RGB и Spot бои, дали има слики со послаба резолуција, и др. (дебелината на линиите да не е мн. тенка (<0,1 mm), сите градиенти и прелази да се растеризирани, COREL-овите ефекти исто така треба да се растеризирани). Најпосле се претпоставува дека сте си ја провериле и содржината на подготовката која ќе се печати (наслови, текстови, цени и соодветни описи за производите и сликите и т.н.).
- Необработени слики. Пред праќање, обработете ги сликите кои се користат во подготовката, конвертирајте ги во СМҮК и дополнително обработете ги доколку е потребно.
- Друго. При двострано печатење, бројот на страни треба да е парен. Ако производот е со повеќе страни кои се врзуваат со шиење, тогаш бројот на страни треба да е делив со 4, односно со 8 во зависност од начинот на доработка и форматот на производот. Контактирајте не кога го подготвувате Вашиот производ за да уточниме кој број на страни би бил најоптимален за вашите потреби. Вклучувајте ги и празните страници во Вашата подготовка.

Доколку, сепак сте решиле наместо PDF да ни доставите отворен фајл (Illustrator, InDesign, Photoshop, Corel и сл.), со нив задолжително да се снимат сите користени фонтови, слики (линкови), или пак целиот текст претворете го во криви и слепете (ембедирајте) ги сликите во фајлот.

6

УПАТСТВО ЗА КРЕИРАЊЕ PDF

Во продолжение е претставен сликовит приказ за креирање на PDF фајлови за печатење, користејќи ги најкористените софтвери за компјутерска графика.

Adobe Indesign

Export Adobe PDF		Expo	ort Adobe PDF				
Export Adobe PDF Adobe PDF Preget: [Pre Standard: Nor General Compression Marks and Bleeds Output Advanced Security Summary	ess Quality] (modified) ne Compatibility: Acrobat 4 (PDF 1.3) General Description: Based on '[Press Quality]'] Use these settings to create Adobe PDF documents best suited for high-quality prepress printing. Created PDF documents can be opened with Acrobat and Adobe Reader 5.0 and later. Pages Pages Viewing Viewing Viewing Viewing Viewing Viewing Open in Full Screen Mode		Export Adobe PDF Adobe PDF Preget: Standard: Ceneral Compresion Advanced Security Summary	[Press Quality] (modified) None Compression Color Images Bicubic Downsampling to 400 pixgls put Grayscale Images gixels put Grayscale Images gixels put for images above: [600 pixels put Grayscale Images gixels put for images above: [600 pixels put gixels put pixels put for images above: [600 pixels put pixels put for images above: [600 pixels put 			
	All Bange: All Pages View: Default Layout: Default Layout: Default Default Default Open in Full Screen Mode Options Embed Bage Thumbnails View PDF after Exporting Optimize for Fast Web View Create Acrobat Layers Create Tagged PDE Export Layers: Visible & Printable Layers Thclude Bookmarks Non-Printing Objects Hyperlinks Visible Guides and Baseline Grids Interactive Elements: Do Not Include Publich way documents college to the use			Grayscale Iman Bicubic Downs Compre Image Q Monochrome I Bicubic Downs Compression: ☑ Compress Tex	pes ampling to ♥ (400 for Images above: 600 essiog: Automatic (JPEG ugality: Maximum ♥ mages ampling to ♥ 120 for Images above: 180 CCITT Group 4 ♥ t and Line Art		jixels per in pixels per in Tile Sige: 128 pixels per i pixels per i
Sa <u>ve</u> Preset	Try 'Publish Online' after your PDF Export Export Reset	Si	a <u>ve</u> Preset				Export Res

Откако подготовката е спремна за печатење, избираме File→Export(Ctrl+E). Потоа во Adobe PDF Preset избираме Press Quality, во Compatibility избираме Acrobat 4 (PDF 1.3). Во делот Compression ги поставуваме параметрите за компресија на сликите и елементите. (Преземете ги од вториот принтскрин).

Export Adobe PDF		
Adobe PDF Pre <u>s</u> et: [Pre S <u>t</u> andard: Non	e vality] (modified)	Compatibility: Acrobat 4 (PDF 1.3)
Compression Narks and Bleeds Output Advanced Security Summary	Marks	Typg; Default ▼ Weight: 0.25 pt ▼ Offset: 🖓 2.117 mm
	Bleed and Slug Use Document Bleed Settings Bleed: Tog: *0 mm Bottom: *0 mm Include Slug Area	Left: ∰0 mm Rjght: ∰0 mm
Sa <u>ve</u> Preset		Export Reset

Во делот Marks and Bleeds го определуваме просторот за обрежување (Bleed). Доколку е претходно зададен bleed-ot се штиклира Use Document Bleed Settings, во спротивно, рачно се внесува вредност за секоја страна посебно.

nch nch

nc<u>h</u> nch

rames

Export Adobe PDF		
Adobe PDF Preset:	[Press Quality] (modified)	•
S <u>t</u> andard:	None Compatibility: Acrobat 4 (PDF 1.3)	•
Standard: General Compression Naria and Bieds Octopat Advanced Security Summary	None Compatibility: Acrobat 4 (PDF 1.3) Output Color Color Conversion: Convert to Destination (Preserve Numbers) Destination: U.S. Web Coated (SWOP) v2 Pofile Inclusion Policy: Don't Include Profiles Simulate Qverprint Ink Manager PDF/X Output Condition Name: N/A Output Condition Identifier: N/A Begistry Name: N/A Description Postorn the pointer over a heading to view a description. 	
Save Preset	Export Res	et

Во делот Output, преземете ги параметрите од четвртиот принтскрин.

Save Preset	
Save Preset As: E92	ОК
	Reset

За да сево ова не се поставува за секое правење на PDF, пресетот се зачувува како E92 и потоа наместо Press Quality се зема E92. Ова сетирање ќе Ви биде испратено заедно со ова упатство. Истото сетирање е применливо и за Adobe Illustrator и Adobe Photoshop.

Adobe Illustrator

Откако подготовката е спремна за печатење, избираме File→Save as (Ctrl+Shift+S), и во полето Save as type, избираме Adobe PDF.

Потоа во Adobe PDF Preset избираме Press Quality, во Compatibility избираме Acrobat 4 (PDF 1.3).

За фајлот што ни го праќате значително биде намален во тежината исклучете го Preserve Illustrator Editing Capabilities.

Save Adobe PDF	
Adobe PDF Preset:	[Press Quality] (Modified)
Sta <u>n</u> dard:	None Compatibility: Acrobat 4 (PDF 1.3)
General Compression Marks and Bleeds	ompression Color Bitmap Images
Output Advanced Security	Bicubic Downsampling To 🔹 400 ppi for images above 600 ppi Compression: Automatic (IPEG) 🔹 Tile Size: 255 pixels
Summary	Image Quality: Maximum
	Grayscale Bitmap Images
	Compression: Automatic (JPEG) Tile Size: 256 pixels
	Image Quality: Maximum
	Bicubic Downsampling To 🔹 1200 ppi for images above 1800 ppi
	Compression: CCTTT Group 4
	Compress rext and Line Art
	Save PDF Reset

Во делот Compression ги поставуваме параметрите за компресија на сликите и елементите. (Преземете ги од третиот принтскрин).

Save Adobe PDF	
Save Adobe PDF Adobe PDF Preset Standard General Compression Marks and Bleeds Output Advanced Security Summary	[Press Quality] (Modified) Compatibility: Acrobat 4 (PDF 1.3) Marks and Bleeds Marks All Printer's Marks Tjim Marks Printer Mark Type: Roman Registration Marks Tim Mark Weight: 0.25 pt Color Bars Offset: 2017 mm
	Bleeds V Use Document Bleed Settings Tgp: 0 mm :0: Right: 0 mm
	Save PDF Reset

Во делот Marks and Bleeds го определуваме просторот за обрежување (Bleed). Доколку е претходно зададен bleed-ot се штиклира Use Document Bleed Settings, во спротивно, рачно се внесува вредност за секоја страна посебно.

Save Adobe PDF					
<u>A</u> dobe PDF Preset	t: [Press Quality] (Modified)				*
Sta <u>n</u> dard	: None	 <u>Compatibility:</u> 	Acrobat 4 (PDF 1.3)		
General	Output				
Compression Marks and Bleeds	Color				
Output Advanced Security Summary	Color Conversion:	Convert to Destinatio	n (Preserve Numbers)		
	Destination:	U.S. Web Coated (SW	/OP) v2		
	Profile Inclusion Policy:	Don't Include Profiles			
	PDF/X				
	Description				
			Save PDF	Rese	t

Во делот Output, преземете ги параметрите од петтиот принтскрин.

За да сево ова не се поставува за секое правење на PDF, пресетот се зачувува како E92 (знакчето горен десен ќош) и потоа наместо Press Quality се зема E92. Ова сетирање ќе Ви биде испратено заедно со ова упатство. Истото сетирање е применливо и за Adobe InDesign и Adobe Photoshop.

Инсталација на нашиот пресет

За да Ви олесниме, заедно со ова Упатство Ви праќаме и едно сетирање **E92.joboptions.**

Инсталацијата е многу едноставна, всушност само се преснимува фајлот **E92.joboptions** на локацијата:

C:\Users\tvojot_account\AppData\Roaming\Adobe\Adobe PDF\Settings

и потоа откако ќе ја рестартирате Вашата апликацијата, кај Adobe PDF Preset избирате **E92** наместо Press Quality и другите подесувања само ги проверувате.

